25/05/2020

Τα απομνημονεύματα των αγωνιστών του 1821

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

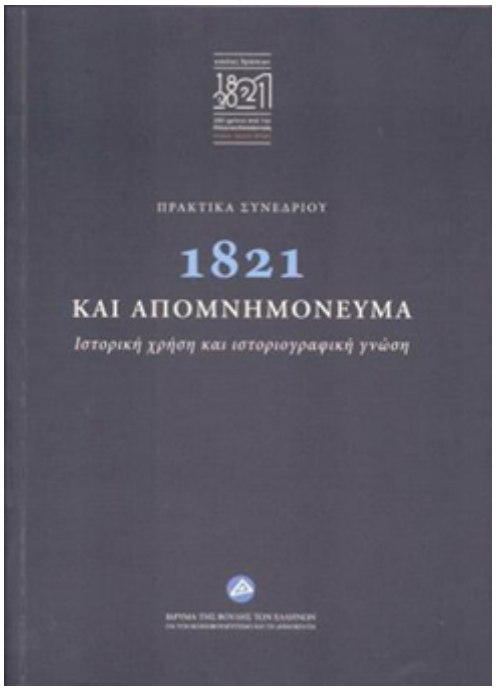

Τα απομνημονεύματα των αγωνιστών αποτέλεσαν μία από τις βασικές πηγές για την ιστοριογραφία των επαναστατικών χρόνων, καθώς και έναν από τους κύριους διαμορφωτές της συλλογικής μνήμης για το 1821.

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία εξέδωσε τα πρακτικά του συνεδρίου «1821 και απομνημόνευμα. Ιστορική χρήση και ιστοριογραφική γνώση» που πραγματοποιήθηκε 21-22 Μαρτίου 2019 στον Κύκλο Δράσεων του Ιδρύματος «1821-2021, 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση. Ιστορία-Αρχεία-Μνήμη».

Οι μελέτες που περιλαμβάνονται στον τόμο αποτελούν πρωτότυπες συμβολές στην έρευνα και καλύπτουν μεγάλο εύρος θεμάτων, όπως η αξιοποίηση των απομνημονευμάτων του Μακρυγιάννη και του Κασομούλη αλλά και των δημοτικών τραγουδιών ως πηγών, η συμβολή του Σπυρίδωνα Τρικούπη, η οικογενειακή, τοπική και εθνική ταυτότητα όπως αναδεικνύεται ιδίως στα κείμενα Πελοποννησίων, Σουλιωτών και Κρητών. Ακόμα, τα δημοτικά τραγούδια ως μαρτυρία, οι αρχειακές και εκδοτικές διαδρομές των χειρογράφων, η εμπειρία της μετακίνησης και της προσφυγιάς. Μελετάται επίσης η εμπειρία των Ρώσων Δεκεμβριστών και των Ιταλών πατριωτών εξορίστων, καθώς και οθωμανικές μαρτυρίες για την Ελληνική Επανάσταση. Τέλος, το στρογγυλό τραπέζι «Μαρτυρία

και παρελθόν: Ανασημασιοδοτώντας την εμπειρία» διευρύνει τον ορίζοντα, καθώς το ζήτημα εξετάζεται διεπιστημονικά.

Όπως σημειώνουν οι επιστημονικοί μελετητές του τόμου, «τα απομνημονεύματα υπήρξαν απόρροια της επιθυμίας των ανθρώπων από πολύ νωρίς, ήδη από τα χρόνια του Αγώνα, να ιστορήσουν τις εμπειρίες τους: εμπειρίες πρωτόγνωρες, οι οποίες καθόρισαν τη ζωή τους και μετέβαλαν τον κόσμο τους. Στα μετεπαναστατικά χρόνια, πολλοί αγωνιστές συνέγραψαν τις δικές τους μαρτυρίες, αποσκοπώντας όχι μόνο στην αποτύπωση της αλήθειας και της πραγματικότητας, όπως συνήθως δηλώνουν, αλλά κάποτε και στην προβολή των κατορθωμάτων τους, τη δικαίωση, την αποκατάσταση, τη διεκδίκηση συμβολικών ή και υλικών αμοιβών».

Γράφουν: Θάνος Αγγελίδης, Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, Κώστας Γιαννακόπουλος, Δημήτρης Δημητρόπουλος, Άντα Διάλλα, Ελευθερία Ζέη, Σοφία Λαΐου, Δήμητρα Λαμπροπούλου, Χρήστος Λούκος, Παναγιώτης Μιχαηλάρης, Παντελής Μπουκάλας, Αλέξης Πολίτης, Νίκος Ροτζώκος, Βαγγέλης Σαράφης, Μαρίνος Σαρηγιάννης, Francesco Scalora, Παναγιώτης Στάθης, Γεράσιμος Στεφανάτος, Διονύσης Τζάκης.

Επιστημονική επιμέλεια: Δημήτρης Δημητρόπουλος, Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Νίκη Μαρωνίτη, Παντελής Μπουκάλας.